

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

De Prophetia Habacvc.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

DE PROPHETIA HABACUC.

I. Disputatur de Habacuci patria. II. Varie de ejus ætate opiniones proponuntur; III. deinde nostra. IV. Disputatur de libro apocrypho Habacuci. V. Probatur Prophetia Habacuci *ἡλικίας* & antiquitas. VI. Refelluntur argumenta Adversariorum. Unicum argumentum.

Disputatur
de Habacuci
patria.

Epiph. & Dor.
De vit. Proph.

1. Mach. 6. 32.
1. Mach. 7. 19.

Varia de
ejus ætate
opiniones
proponuntur.

4. Reg. 4. 16.

Clem. Alex.
Strom. 1.
Epiph. De vit.
Proph.
Hier. Procm.
in libr. 1. Hab.
Dorothei. De
vit. Proph.

deinde nostra.

Hier. Procm.
Comm. in
Dan.
Hab. 1. 6.
Hab. 2. 3.

Hab. 1. 4.
Hab. 1. 13.

4. Reg. 11. 16.

Joseph. Antiq.
libr. 10. cap. 4.

I. DE Habacuci patria & ætate nihilo certiora quam de Nahumo proferre possumus. Quid vestigando tamen & scrutando reperire possumus, experiamur. Patriam designavit Epiphanius *ἡποβολιμαί*, quem secutus est Pseudo-Dorotheus, oriundumque fuisse ait ex tribu Simeon, natum in agro Bethzocher: cujus dictionis cum ambigua sit & parum constans in exemplaribus lectio, Dorotheus vero scribat *Biticuchar*, locum assignare promptum non est. Videndum an is sit, qui sexto capite prioris Machabaici dicitur Bethzachara, Josépho non semel memoratus; an qui sequenti capite Bethzecha appellatur. Ait idem Epiphanius adventante in Judæam Nabuchodonosore Habacucum fugisse Ostracinen, (quam urbem in Ismaëlitica terra collocat,) ad Cassiotidem usque, in qua Ostracinen Ptolemæus statuit, Ismaëlitarum fines prorogans; post discessum vero Chaldæorum rediisse in patriam, in eaque tandem fuisse sepultum. Quæ perperam accepta Dorotheus interpretando pervertit. Alii Levitica ipsum tribu prognatum fuisse volunt, & in urbe Ceila sepultum. Eusebius quidem narrat in Topicis sua ætate sepulcrum Habacuci Ceilæ monstrari solitum fuisse.

II. In ætate vero deprehendenda viri eruditi in varias opiniones discessere. Existimantur Ebraei veteres filium fuisse Sunamitidis mulieris, quem vitæ restituit Elisæus, quemadmodum Jonam Sareptanæ filium ab Elia ad vitam revocatum fuisse rati sunt; argumento ducto ex convenientia nominis Habacuc, cum verbis, quibus Elisæus Sunamitidi filium pollicitus est: *הבאת בן* *amplecteris filium*; quæ Rabbinnicæ nugæ sunt. Saniora senserunt Judæi recentiores, in Manassis tempora Habacuci vaticinium conferentes. Ita Seder olam, Rabbah & Zuthah: unde Abrabaniel, & Rabbitorum greges sua hausere. Josiæ ætati assignant alii; Sedecia & Jeremiæ, Clemens Alexandrinus & Pseudo-Epiphanius; Danielis etiam, idem Epiphanius, Hieronymus, Dorotheus, & alii, que complures, quibus placet non alium esse Habacucum hunc, quam qui cibaria ad Danielem inter leones jacentem ab Angelo vectus detulit, biennioque ante obiit, quam libertatis compotes facti Judæi in patriam remeassent. A quo tempore ad Elisæum retro computantur anni trecenti circiter & quinquaginta; quo intervallo Habacucum fuisse constat; sed in loco intra hos limites accurate definiendo laborant Interpretes.

III. Ego vero & supra jam dixi, cum de Daniele agerem, & nunc etiam asserantius dico geminum fuisse Habacucum, alterum Danielis obsonatorem, alterum hunc Prophetam Manassis coævum, de tribu Simeonis, cum illum Levitica prognatum esse declaret titulus historiae Beli & Draconis, quem ex editione Septuaginta Senum repræsentat Hieronymus. Chaldæorum certe adversus Judæos expeditionem præcessit, quam & prædixit: *Quia ecce, inquit, ego suscitabo Chaldæos. Chaldæorum ipsorum vastationem, sic tanquam rem nondum instantem, sed multis post annis eventuram denuntiat: Quia adhuc visus procul, & apparet in finem, & non mentietur: si moram fecerit, expecta illum, quia veniens veniet, & non tardabit.* His autem tangi videntur Manassis Hagitia: *Lacerata est Lex, & non pervenit usque ad finem judicium: quia impius prævalet adversus justum, propterea egreditur judicium perversum.* Rursum: *Quare aspicias super iniqua agentes, & taces devorante impio justiorum se?* Ista omnino his adstant, quæ de Manasse narrat posterior liber Regum: *Insuper & sanguinem innoxium fudit Manasses multum nimis, donec impleteret Jerusalem usque ad os; absque peccatis suis, quibus peccare fecit Judam, ut faceret malum coram Domino.* Addit Josephus, Deum intentatis ipsi per Prophetas minis ad meliorem mentem revocare ipsum frustra voluisse, cum interea novis sese alligaret sceleribus, & aliquem è Prophetis quotis quibusque diebus supplicio afficeret. Cum autem post Babylonicum exilium mores in melius commutavit, plane dicendum est Habacuci vaticinium ad priora illa & nefaria Manassis tempora pertinere: nec abluat à vero prædictionem illam Chaldaicæ irruptionis, non solum

postremam, qua diruta est Hierosolyma, sed & priorem illam spectare, cum Manasses Babylonem deportatus est. Nam quamvis narrent Paralipomena captum eum fuisse à Principibus exercitus regis Assyriorum, nihilominus Chaldaeos intelligere decet, qui à Principibus & regulis supremum Regis Assyriorum imperium agnoscentibus regerantur. Hanc autem Judaeorum calamitatem notare videtur Propheta, cum Judaeos monet eventura illa ipsorum temporibus: *Opus, inquit, factum est in diebus vestris.* Similibus Achazum & Ezechiam objurgationibus, & impendentis ab Assyriis & Chaldaeis exitii minis Isaias aliquot ante annis perterruebat. Adeo ut coævum ipsius Habacucum, simili instinctum afflatu, paribus denuntiationibus inronuisse credibile sit. Denique aetatem ejus patefacit assignatus ipsi in Canone locus inter Prophetas minores Duodecim: Nahum enim sequitur, quem Ezechiae *וְיִשְׁכָּנֻן* diximus, Sophoniae vero praet, qui Josia regnante vaticinatus est.

IV. De libro apocrypho Habacuci, quem commemorat Auctor Synopses, etsi jam à me superius disputatum est, cum de Graecis Prophetiae Danielis interpretationibus agerem, aliqua tamen hic iteranda sunt, quae praetermittere omnino locus non patitur. Hunc ergo apocryphum Habacuci librum, ipsam esse dixi Beli & Draconis historiam, in qua liber Danielis clauditur. Tradit enim Hieronymus, in Graeca interpretatione Septuaginta virorum Habacuco adscriptam fuisse hanc historiam, & Eusebium ac Apollinarium cum Porphyrium refellerent respondisse, Susanna Beli, & Draconis historias partem esse Prophetiae Habacuci de tribu Levi. At Graeca libri Danielis interpretatio, quae Septuaginta Senum nomen sibi praescriperat, Hieronymo merito suspecta fuit, & ab Ecclesiae Magistris repudiata est. Itaque quod Beli & Draconis historia Habacuco tribuitur, perperam id factum dixi, cum mirabilem illam Prophetam exportationem, non ab alio quam ab ipso in literas relatum fuisse Interpreteres conjectassent, reliquorum Prophetarum consuetudine deceptus, qui res à se gestas memoriae prodere consueverunt aliquando, at nonnunquam id facere neglexerunt. Nimum igitur suspicioni huic indulgens Interpreter nomen Habacuci historiae huic praemisit. Sed prudenter fecerimus, si titulum leviter & temere excogitatum inducamus.

V. Prophetiae autem se scriptorem ipse suae declarat Habacuc, cum ait secundo capite: *Super custodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem, & contemplanor, ut videam quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me. Et respondit mihi Dominus, & dixit: Scribe visum, & explana eum super tabulas, ut percurrat qui legerit eum.* Quibus significat, se à Deo mandatum habuisse, ut res sibi praemonstratas literis traderet: cui mandato pro sua pietate paruisse ipsum plane credendum est. Eas ergo *in negotiis* disseruit. Unde Hobbesium mirari subit, qui incertum esse dicit, utrum prophetiam suam ipse Habacuc scriptam ediderit. Earum praeterea in novitiorum Prophetarum libris expressa licet reperire vestigia. Cum enim gentem Chaldaeam sic descripsisset Habacuc: *Levioreis parvis equi ejus, & velocioreis lupis vespertinis, & diffundentur equites ejus: equites namque ejus de longe venient, volabunt quasi aquila festinans ad comedendum: ita Nabuchodonosorem pinxit Jeremias: Ideo percussit eos leo de sylva, lupus ad vesperam vastavit eos, pardus vigilans super civitates eorum: ita & Ezechiel: Hac dicit Dominus Deus, Aquila grandis magnarum alarum, longo membrorum ductu, plena plumis & varietate venit ad Libanum. Hac quoque Jeremiae querela: Justus quidem tu es, Domine, si disputem tecum, verumtamen justa loquar ad te: Quare via impiorum prosperratur, bene est omnibus qui praevarecantur, & inique agunt? numquid videtur referre hanc Habacuci: Mundi sunt oculi tui, ne videas malum, & respicere ad iniquitatem non poteris: quare respicis super iniqua agentes, & taces devorante impio justiore se? Illud quoque Jeremiae: Et dices ad eos: Hac dicit Dominus exercituum Deus Israel: Bibite, & inebriamini, & vomite: ex hoc Habacuci detortum dicas: Bibe tu quoque, & consopire circumdabit te calix dexterae Domini, & vomitus ignominiae super gloriam tuam. Deinde vero Lucas in Actis Habacucum designavit, cum diceret: Videte ergo, ne superveniat vobis quod dictum est in Prophetis: Videte contemtores, & admiramini, & disperdimini, quia opus operor in diebus vestris, opus quod non credetis, si quis enarraverit vobis: haec enim ex Habacuci priore capite petita sunt. Cujus & istud: Justus autem in fide sua vivet, Paulus non semel in Epistolis suis usurpavit.*

VI. Circumspicienti vero mihi, si qua parte oppugnari posset nostra de Habacuci aetate sententia, unum occurrit ejus ipsius testimonium, unde cadere contra nos argumentum queant Adversarii. *Aspicite, inquit, in gentibus, & videte: admiramini & obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo crederet cum narrabitur.* De Chaldaeorum bello adversum Judaeos verba facere ipsum liquet, quod quom factum jam fuisse his diebus clarissime significet, hinc efficitur necessario, post vastatam à Na-

2. Par. 33. 11.

Hab. 1. 5.

Disputatur
de libro apo-
crypho Ha-
bacuci.Hier. Proem.
Comm. in
Dan.Probatnr
prophetia
Habacuci
yonicime &
antiquitas.
Hab. 1. 1, 2.Hobb. Leviath.
cap. 33.

Hab. 1. 2.

Jer. 5. 6.

Ezech. 17. 3.

Jer. 12. 1.

Hab. 1. 13.

Jer. 25. 17.

Hab. 2. 16.

Act. 13. 40, 41.

Hab. 1. 5.

Hab. 1. 4.

Rom. 1. 17.

Gal. 3. 11.

Ebr. 10. 38.

Reselluntur

argumenta

Adversaria-

rum.

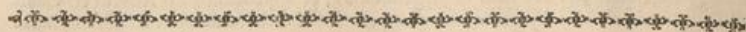
Unicum ar-

gumentum.

Hab. 1. 5.

Hab. 1. 6. buchodonofore Judæam vixiffe Habacucum, & vaticiniis inclaruiffe. Verum id argumentum infringit ipfe commate fequenti, cum ait: *Ecce ego fufcitabo Chaldaos*: nondum ergo fuerant fufcitati, quos fufcitaturum fe Deus prænuntiat. Sed & Ebraicum exemplar, non futurum habet, *הַבְּרַחַם* faciam, fed Benoni *הַבְּרַחַם*, quod Ebrais præfentis, quo carent, vice fungitur. Itaque Septuaginta id reddunt: *ἐγὼ ἐγὼ ἐργάζομαι*: Opus ego facio: Hier. in Hab. & Symmachus, juxta testimonium Hieronymi: *Opus fiet in diebus vestris.*

1. 3.

DE PROPHETIA SOPHONIÆ.

I. Disputatur de Sophonia patria & tribu, II. & etate. III. Probatur Prophetia Sophoniae *γνησιότης* & antiquitas.

Disputatur de Sophonia patria & tribu,

Epiph. De Vit. Proph.

Doroth. De Vit. Proph.

1. Par. 4. 17. Gen. 14. 14.

R. Aben Ezra & R. Dav. Kimch. in Soph. 1.

& etate. Soph. 1. 1. Hobb. Levial. cap. 33.

1. Par. 14. 3. Soph. 1. 4. 5.

Soph. 1. 9.

4. Reg. 23. 4. 5. 6. 10.

I. **P**ROPHETIÆ Sophoniæ lemma hoc præfixum est: *Verbum Domini quod factum est ad Sophoniam filium Chusi, filii Godolia, filii Amaria, filii Ezechia, in diebus Josia filii Amon regis Juda.* Inde Sophoniam vere Prophetam Dei fuisse cognoscimus; tum & quibus parentibus ortus sit, & quo tempore vixerit. Si patria ac tribus, unde prodiit, fuissent appositæ, nihil ultra requireremus. Verum occurrit desiderio nostro supposititiis ille Epiphanius, sæpe jam in partes vocatus; nam Sarabathia monte ortum fuisse tradit. At sibi non constat in montis hujus nomine, ut neque in variis Libri illius locis Codicum fides; alii enim habent *Baratha*: Pseudo-Dorotheus scribit *Sabarithara*. An *Sarathasar* legendum, quem locum montanum fuisse intra terminos Rubeniticæ tribus discimus ex libro Josuæ: an *Saredatha*, quem commemorant Paralipomena, & Sarthan esse volunt quidam? an *Barad*, inter quem locum & Cades statuit Moses Puteum Agaris? Addit Epiphanius fuisse tribu Simeonitam, cum eum tamen Ezechia regis Juda abnepotem, proindeque de tribu Juda oriundum fuisse ratus sit Aben Ezra, auctor inter Ebraeos non inutilis: quam opinionem nec admittit, nec rejicit R. David Kimchi. Quibus argumentis hanc opinionem secutus sit Aben Ezra, nescio; profecto tempora apte conveniunt, neque alia videtur fuisse causa, cur initio Libelli hujus, non pater solum Sophoniæ sit appositus, sed explicata præterea stemmatis serie, genus ab hoc capite contra Scriptorum sacrorum, Prophetarumque omnium morem sit repetitum, quam ut clarissimo & sanctissimo parente prognatum fuisse Prophetam appareret, neque nobilitatis tam præclaræ & illustris honore fraudaretur. An ita sensit Cyrillus, cum fuisse eum ait *ὁ ἐκ ἀμύσης τὸ κατὰ σάρκα πατήρ*, non ignobilem genere secundum carnem? an propter commemoratos proavos minime quidem ignobilem credidit, quod & R. Davidi Kimchi visum est, non vero regia stirpe ortum? Veri quidem id similis est, quam quod aliis ex eadem Ebraeorum gente persuasum est, descripta hic fuisse ab abavo ulque parentum nomina, quod Prophetæ essent; cum pro certo inter eos constet, quorumcumque Prophetarum nominantur in Codicibus sacris parentes, Prophetas & hos fuisse.

II. **A**tatis ipse suæ tempus cum definiaverit Sophonias, Josia regnum Judæ tenente vaticinatum se dicens, satis pro merito culpæ non possum Thomam Hobbesium, cum Prophetarum omnium antiquissimum Sophoniam, & Amasia ac Osia coævum facit. Eorum vero mihi impense probatur ratio, qui sub initia Josiæ propheticum munus capessivisse ipsum affirmant, antequam profanos & sacrilegos idolorum cultus à Manasse inductos Josias sustulisset, quod in duodecimum ipsius annum ab inito regno Paralipomena conferunt. Flagitiosos enim & impios Judæorum ritus hac objurgatione arguit: *Extendam manum meam super Judam, & super omnes habitantes Jerusalem: & dispergam de loco hoc reliquias Baal, & nomina adituorum cum Sacerdotibus, & eos qui adorant super tecta militiam cæli, & adorant, & jurant in Domino, & jurant in Melchom.* Deinde: *Vistabo super omnem qui arroganter ingreditur super limen in die illa; qui complent domum Domini iniquitate & dolo.* Nempe hæc ipsa sunt, quæ Josias præstitit, ut discimus ex postremo Regum: *Præcepit Rex Helcia Pontifici, & Sacerdotibus secundordinis, & janitoribus, & projecerunt de Templo Domini omnia vasa, quæ facta fuerant Baal, & in luto, & universæ militiæ cæli. Tum: Et delevit eos qui adolebant incensam Baal, & Soli, & Lunæ, & duodecim signis, & omni militiæ cæli, & efferi fecit lucum de domo domini foras Jerusalem.* Deinde: *Contaminavit quoque Topheth, quod est in convalle filii Ennon, ut nemo consecraret filium suum, aut filiam per ignem Moloch.* Verumtamen, ne sic quidem elisis penitus impietatis radicibus, novis ipsos commonitionibus Jeremias identidem urgebat: sed ita tamen ut non tanquam hujus temporis noxas, sed tanquam vetera

vetera